

НАШЕ ЖИТТЯ

ГАЗЕТА ЗАСНОВАНА
В ЛИПНІ 1967 РОКУ

ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО ПРАВЛІННЯ
УКРАЇНСЬКОГО ТОВАРИСТВА ГЛУХИХ

ВИХОДИТЬ
ЩОСУБОТИ

№ 34 [779] | Субота, 21 серпня 1982 року | Ціна 2 коп.

ПРОДОВОЛЬЧА ПРОГРАМА: НАШ ВНЕСОК

ДОПОМОГА ШВЕЙНИКІВ

Матеріали травневого (1982 р.) Пленуму ЦК КПРС колектив трудівників Полтавського УВП-1 сприйняв як керівництво до дії, як свою особисту справу. На відкритих партійних зборах, присвячених обговоренню Продовольчої програми, у виступах усіх промовців прозвучала тверда рішучість ударною працею допомогти трудівникам села зробити свій конкретний вклад у всенародну справу. Збори постановили — без відриву від виробництва виконати ряд сільськогосподарських робіт.

Добрий зачин, рапортують швейники, вже є: виробничники пропололи 2,5 гектара кормової капусти, крім того, підприємство до-

датково взяло зобов'язання доглянути 3 гектари гібрида кормової капусти і 4,5 гектара кормових буряків. Загальна площа культур, які оброблятимуть трудівники УВП-1, становить 10 гектарів. Ця площа закріплена за чотирма бригадами, посиленними інженерно-технічними працівниками і службовцями.

Як бачимо, обсяг робіт чималий. Але, без шкоди для виробничого плану, колектив вже відпрацював у підшефному колгоспі кілька днів, причому всі сільськогосподарські роботи виконано з високою якістю. Найкраще працювали у колгоспній бригаді № 5, де майстром І. Молодечка і бригада № 3, яку очолює

Є. Богоявленська. Вони пропололи найбільші ділянки. Добре потрудилися швачки Г. Яворська, В. Титова, Л. Дзюба та інші.

Добре доглядати закріплені за підприємством сільськогосподарські угіддя — це довгострокове завдання, яке, ми переконані, виконаємо з честю. Але у нас ще є резерви допомоги трудівникам села. Це питання і стоїть нині в центрі уваги партійної, комсомольської, профспілкової та первинної організації УТОГ. Спільно з адміністрацією підприємства, місцевими партійними і радянськими органами вони розробляють нові, конкретні заходи, що спрямовані на реалізацію Продовольчої програми.

В. ЛЕБЕДЬ,
головний інженер
Полтавського УВП-1.

ШЕФИ — КОЛГОСПУ

Як свою рідну, кровну справу сприйняли радянські люди схвалену травневим (1982 р.) Пленумом ЦК КПРС Продовольчу програму СРСР, спрямовану на подальше піднесення матеріального добробуту.

Колектив Комунарського учбово-виробничого підприємства у відповідь на рішення Пленуму про необхідність створення міцної кормової бази для тваринництва, прийняв рішення надати шефську допомогу колгоспу ім. Кірова Біловодського району.

Протягом місяця трудівниками підприємства було оброблено 53 гектари просапних культур, заготовлено 17 тонн сінажу.

З вдячністю відгукнулось

Підприємство уклало договір з колгоспом «14 років Жовтня» Слов'янсько-Сербського району на оброботі і збирання картоплі на площі, що становить два гектари. Силами інженерно-технічних працівників та службовців ділянка вже двічі оброблена. Якість праці — хороша. Трудівники підприємства,

беручи соціалістичні зобов'язання, дали слово відпрацювати один день на сільськогосподарських роботах безплатно.

На підприємстві вишукуються резерви для організації підсобного господарства. По можливості буде зарплатено ставок, що знаходиться на території УВП.

Допомога колгоспам у заготівлі сіна, у прополованні і збиранні овочів — це посильний внесок у виконання Продовольчої програми трудівниками Комунарського УВП.

В. ЦИМБАЛ,
заступник директора
Комунарського УВП
з виховної роботи.

Ворошиловградська
область.

Вагомий вклад у виконання виробничої програми другого року одинадцяті п'ятиріччя вносять слюсарі-інструментальники Полтавського УВП-2 (на знімку зліва направо) Микола Васильович Олєфір та Олександр Михайлович Гонтар.

Обидва вони — досвідчені спеціалісти, активні раціоналізатори.

Коли треба, товариші по праці завжди приходять один одному на виручку, допоможуть розібратися в кресленнях, порадять і словом, і ділом.

Фото П. МІНДЕЛЯ.

АВТОМАТ ПРИКРАШАЄ БУДИНКИ

Добротно і всього за день справляється з декоративним опорядженням фасаду великого будинку машина, створена харківськими спеціалістами. Вона вп'ятеро збільшила продуктивність праці на цих роботах.

...На заводі залізобетонних конструкцій № 3, де народилась новинка, кореспондент РАТАУ спостерігав, як панель будинку обстрілює своєрідна «двостволка». Під високим тиском на поверхню набризується полімер-

но-цементний розчин. Слідом з іншого сопла в ще не застиглу клейку масу вбиваються крупинки подрібненого скла або гранітної кришки. Створюється стійке і нарядне покриття зовнішніх стін.

ВИТОК ЗА ВИТКОМ

ЦЕНТР УПРАВЛІННЯ ПОЛЬОТОМ. (ТАРС). 96 діб працюють на навколосезній орбіті Анатолій Березовий і Валентин Лебедев. Спеціалісти по медичному забезпеченню ведуть у ході польоту постійний контроль за станом їх здоров'я, періодично виконують комплексні медичні обстеження екіпажу.

Так, учора з використанням багатофункціональної реєструючої апаратури «Аэлта-01» досліджувалась біоелектрична активність серця при виконанні космонавтами фізичних вправ на велоергометрі. Проведено також оцінку стану серце-

во-судинної системи в умовах невагомості за допомогою ультразвукової апаратури «Ехограф» і ряд біохімічних досліджень.

За результатами обстеження, стан здоров'я Анатолія Березового і Валентина Лебедева добрий. Пульс у командира — 60, у бортінженера — 70 ударів на хвилину.

За даними телеметричних вимірювань і доповідями екіпажу, бортові системи і наукова апаратура космічного комплексу «Салют-7» — «Союз Т-5» функціонує нормально.

Дослідження на навколосезній орбіті тривають.

ПРИСКОРЮВАТИ НАУКОВО-ТЕХНІЧНИЙ ПРОГРЕС

З ПЛЕНУМУ ЦП УТОГ

Як уже повідомлялося в «Нашому житті», 6 серпня ц. р. в м. Києві відбувся III пленум Центрального правління УТОГ. З доповіддю по першому питанню порядку денного «Про посилення впливу науково-технічного прогресу на підвищення ефективності виробництва на підприємствах і в об'єднаннях Українського товариства глухих у світлі рішень XXVI з'їзду КПРС, XXVI з'їзду Компартії України та XI з'їзду УТОГ» виступив перший заступник голови Центрального правління УТОГ тов. Шпак Петро Прокопович.

— XXVI з'їзд КПРС, визначивши стратегію дальшого розвитку нашої країни, — сказав доповідач, — поставив завдання: допомогти суттєвого прискорення науково-технічного прогресу і вивести всі галузі народного господарства на передові рубежі науки і техніки.

За останні роки на підприємствах та в об'єднаннях Товариства проведено певну роботу по дальшому розвитку технічного прогресу, впровадження у виробництво нової техніки і передових технологічних процесів, вдосконалення асортименту і підвищення якості продукції.

У цьому напрямку вже здійснено ряд конкретних заходів. На Київському дослідно-виробничому об'єднанні «Контакт» створено цех по виготовленню нестандартизованого обладнання, розроблено ряд керівних технічних матеріалів, що сприяють швидкому впровадженню у виробництво розробок СІКТЕБ, визначено рівень механізації виробничих процесів та ін.

Впровадження досягнень науково-технічного прогресу дозволило Товариству в цілому і всім його виробничим підрозділам успішно справитись з виконанням планових завдань, встановлених на кожен рік у відповідності з планом економічного і соціального розвитку. Так, тільки за перше півріччя підприємствами і об'єднаннями Товариства вироблено нормативно-чистої продукції на 19 мільйонів 920 тисяч карбованців або на 103,7 процента і реалізовано готових виробів на 74 мільйони 700 тисяч карбованців, що становить 104 проценти. Виконано план з товарної продукції, найголовніших видів виробів, собівартості та інших техніко-економічних показників.

Зростання продуктивності праці у першому півріччі, в порівнянні з відповідним періодом минулого року, становить 104,7 процента.

* Доповідь друкується зі скороченнями.

Питома вага продукції з державним Знаком якості зросла за цей час до 17,6 у загальному обсязі виробництва при плані 15,9 процента.

За півтора року одинадцяті п'ятирічки на підприємствах і в об'єднаннях впроваджено три механізованих поточних ліній, комплексно механізовано три ділянки, у виробництві впроваджено 286 заходів з нової техніки економічний ефект від яких становить понад 500 тисяч карбованців і умовно вивільняє 140 чоловік та ін.

Аналізуючи роботу по впровадженню досягнень науково-технічного прогресу, слід сказати, що там, де цими питаннями займаються предметно і наполегливо, наяву вагомий результати даної роботи. Це, зокрема, на Єнакіївському, Ужгородському УВП № 2, Ворошиловградському, Кам'янець-Подільському, Бродівському та інших підприємствах. Значно поліпшено роботу в цьому напрямку на Запорізькому УВП і в Одеському виробничому об'єднанні «Електрик».

На Єнакіївському УВП вперше у Товаристві, з метою ліквідації ручної праці при міжопераційних переміщеннях деталей, впроваджено систему рольгангів, що значно поліпшило культуру виробництва, умови праці, дало можливість ліквідувати важку фізичну працю при транспортуванні деталей і одержати значний економічний ефект.

Використовуючи розробки комплексних науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт, Єнакіївське УВП при сприянні Центрального правління уклало договір з Хмельницьким технологічним інститутом побутового обслуговування на впровадження технологічного процесу калібрування деревинно-стружкової плити з допомогою абразивного інструменту, що дозволить різко підвищити продуктивність праці та якість обробки, поліпшити умови праці за рахунок зменшення шуму.

На цьому ж підприємстві три роки тому було впроваджено технологію просочування текстурного паперу для виробництва меблів, що дало можливість перейти на синтетичний шпон і подати допомогу в цьому іншим підприємствам Товариства.

В Єнакієво розширено виробничі приміщення і ведеться розробка технічної документації для спорудження в поточній п'ятирічці цеху по виробництву ламінованої плити. Питаннями науково-технічного прогресу на цьому підприємстві найбільше займається директор, а тому й вагомий результат. Тут розуміють, що

впровадження у виробництво досягнень науково-технічної революції справляє суттєвий вплив не тільки на економічний, але й соціальний розвиток колективу. Освоєння нової техніки і технології, сучасна організація виробництва, передбачають скорочення малокваліфікованої і важкої фізичної праці, вимагають підвищення загальноосвітнього і професійного рівня працівників, поліпшення виробничих, а також побутових і соціально-культурних умов життя.

В останні роки більш предметно почали займатися впровадженням науково-технічного прогресу на Одеському виробничому об'єднанні «Електрик» і Запорізькому УВП. Так, впровадження у виробництво багатопозункового пресавтомату для виготовлення деталей штепсельного роз'єму замінило вісім механічних пресів. Та найголовніше — змінився характер праці обслуговуючого персоналу. З монотонних, що повторюються, прийомів і операцій, робота стала більш інтелектуальною, оскільки оператор в основному веде спостереження за роботою автомату.

А впровадження у виробництво електроіскрового методу зміцнення ріжучих кромок штамів підвищило їх зносостійкість у два-три рази, що дозволяє робити у два-три рази менше оснастки і поліпшує якість відштампованих деталей.

В даний час в об'єднанні «Електрик» вивчається можливість використання на різних операціях робото-технічних комплексів, так званих маніпуляторів, впровадження яких може суттєво поліпшити роботу наших підприємств.

Запорізьке УВП на протязі останніх років успішно використовує наукові досягнення Київського інституту надтвердих матеріалів щодо застосування твердосплавного інструмента для розпускання рулонної сталі. Впроваджуються інші заходи, що дають значний економічний ефект.

На підприємствах швейної галузі розвиток технічного прогресу здійснюється в основному за рахунок впровадження агрегатно-групових потоків пошиття виробів, модернізації обладнання, впровадження різних пристосувань малої механізації і трафаретів при крейдуванні, а також механізації транспортних і вантажно-розвантажувальних робіт та ін.

В Українському товаристві глухих широко підтримують почин підприємств Запорізької області по скороченню кількості працівників, зайнятих важкою ручною (Закінчення на 2 стор.)

ПРИСКОРЮВАТИ НАУКОВО-ТЕХНІЧНИЙ ПРОГРЕС

(Закінчення.)

Початок див. на 1 стор.)

працю. З цією метою було розроблено методику, яка визначала, що таке ручна праця, а також проведено облік і паспортизацію ручних робіт, порядок розрахунку рівня механізації виробничих процесів на різних ділянках і в цілому на підприємстві, а також розроблено заходи по скороченню ручної праці.

У даний час у всіх цехах і на ділянках проведена така робота, результати якої відображено у спеціальних паспортах рівня механізації, де є відомості про характер праці кожного робітника і розроблено заходи по дальшій механізації важкої фізичної праці.

Проведення цієї роботи дало можливість довести в цілому по системі рівень охоплення робітників механізованою працею до 57,5 процента і, зокрема, по швейній галузі — 70,5, металообробній — 51,8, деревообробній — 55 процентів.

Велику допомогу підприємствам у прискоренні науково-технічного прогресу, конструюванні і організації випуску нових виробів, моделей одягу, нестандартизованого обладнання, оснастки та ін. подає СПКТБ, діяльність якого спрямована на розв'язання головних питань, що сприяють зростанню технічного прогресу, економії сировини і матеріалів, розробці нормативів і стандартів КСУАП, вдосконаленню технологічних процесів, розробці питань реалізації глухих і т. д.

Силами СПКТБ розроблено 623 норми витрачання матеріалів, що дало можливість заощадити 830 тисяч квадратних метрів тканин, 750 тонн металу. Крім цього, розроблено 330 одиниць різного обладнання з яких 55 процентів вже впроваджено.

Однак, в роботі СПКТБ ще має місце цілий ряд суттєвих недоліків і упущень. Працівники бюро недостатньо займаються питаннями механізації трудомістких ручних процесів і вдосконаленням нормування матеріальних ресурсів. Вони ще рідко бувають на місцях, слабо знають організацію і так звані вузькі місця виробництва.

Великий обсяг робіт по механізації праці необхідно виконати на Комунарському УВП, де рівень охоплення робітників механізованою працею становить 39 процентів, на Ровенському — 39, Лебединському — 40 процентів.

Значної допомоги з боку СПКТБ потребують Дрогобицьке і Лебединське УВП, де складання корпусних меблів проводиться вручну, без елементарних пристосувань і вайм, з використанням стиснутого повітря. Підвищену увагу необхідно приділити Ужгородському № 1, Черкаському, Харківському УВП-1 по механізації складальних операцій, а також вантажно-розвантажувальних робіт. Полетворчої діяльності для працівників бюро досить високе. Необхідно тільки проявити наполегливість і вміння у розв'язанні питань.

Крім цього, СПКТБ слід поліпшити авторський нагляд за використанням своїх розробок і допомогти їх максимального впровадження у виробництво за рахунок поліпшення конструкторської проробки і скорочення строків доробки обладнання після випробування.

Важливим фактором науково-технічного прогресу і

його розвитку є оновлення асортименту продукції. У поточній п'ятирічці підприємствами Товариства освоєно 93 нових виробів і моделей одягу. На 29 підприємствах і об'єднаннях технологічна підготовка виробництва нової продукції була здійснена у встановлені строки.

Великий обсяг освоєння нових видів виробів у десяти і одинадцятій п'ятирічках і перепрофілюванні виробництва проведено на Ворошиловградському УВП. Замість металевих ліжок і пошиття спецодежды підприємство освоїло випуск верстатних електромагнітів серії МТ, реле РПУ-0, електромагніти серії ЕМ/1 по ліцензії фірми «Рексрод», машинні мітчики малих розмірів, що надходять по внутрісистемній кооперації підприємства Товариства. Виконання цього комплексу робіт було дуже важливим і в соціальному відношенні, оскільки професійна майстерність, рівень знань робітників значно зросли, а їх середньомісячна зарплата збільшилася на 30—40 процентів.

Оперативно освоєно на Київському дослідно-виробничому об'єднанні «Контакт» і Полтавському УВП-2 безконтактні перемікачі. З метою випуску товарів народного споживання, з урахуванням попиту торговельних організацій, велика робота проводиться на Харківському № 2, Івано-Франківському та Львівському швейному підприємстві «Силвет». Вдосконалення асортименту вироблюваної продукції нерозривно зв'язано з технічним рівнем виробництва і поліпшенням якості продукції.

В останні роки для підприємств Товариства стало правилом приймати до виробництва нові вироби на рівні кращих вітчизняних і зарубіжних зразків. Серійний випуск такої продукції вимагає повсякденної уваги до її якості і широкого використання передового досвіду провідних міністерств і відомств.

З цією метою у Товаристві впроваджено досвід підприємств Львівської області по розробці і впровадженню комплексної системи управління якістю продукції. У даний час КСУАП функціонує на 32 підприємствах, економічний ефект від її впровадження становить понад 3 мільйони карбованців.

Разом з тим, на окремих підприємствах в питаннях якості ще мають місце серйозні недоробки. За останні півроку надійшло 27 рекламаций по випуску недоброякісної продукції, зокрема Ужгородського № 1, Дрогобицького, Черкаського, Комунарського та інших підприємств.

На якість продукції суттєво впливає стан метрологічного забезпечення виробництва. У першому кварталі 1982 року ряд підприємств Товариства було перевірено місцевими органами Держстандарту і виявлено серйозні недоліки на Полтавському УВП-2, Донецькому виробничому об'єднанні «Електромагніт», Харківському УВП-1 та інших. На найважливіших технологічних ділянках виробництва цих підприємств не було засобів контролю якості продукції, вимірювання температурних і геометричних величин. Випущена продукція не відповідала вимогам нормативно-технічної документації, внаслідок чого були пред'явлені економічні санкції і накладено заборону на її реалізацію.

У зв'язку з цим хотілося б більш детально зупинитися на роботі ДВО «Електромагніт», де є великий колектив інженерно-технічних працівників, де створено необхідні служби, але стан справ бажає значно кращого. На протязі 1981—1982 років тут мали місце неодноразові випадки випуску продукції з порушеннями вимог нормативно-технічної документації. У минулому році об'єднання одержало дві рекламаций на карнизі і одну — на магнітні пускачі ПМЕ-111, а в нинішньому — чотири рекламаций.

Основними причинами випуску неякісної продукції в об'єднанні є порушення вимог технологічних процесів і проведення контрольних операцій та періодичних випробувань в неповному обсязі. Вжиті заходи в минулому році не забезпечили умов для стабільного випуску якісної продукції, що викликало нові претензії з боку споживачів та контрольних організацій.

Так, за результатами перевірки метрологічного забезпечення виробництва, проведеної Донецьким центром стандартизації і метрології, в лютому місяці цього року було накладено заборону на реалізацію магнітних пускачів і електропатронів пластмасових, внаслідок чого в бюджет перераховано прибуток у розмірі 3,9 тисячі карбованців.

Слід сказати, що в цьому об'єднанні за останні сім років не освоєно жодного нового виробу, не рахуючи розділовача для ножів і вилоч, який іде на комплектування меблів, і катушок до верстатних електромагнітів. Недостатньо займається об'єднання «Електромагніт» плануванням заходів з нової техніки. Техпромфінпланом на поточний рік передбачено заходи, що дають зниження трудомісткості виробничої програми на 4,2 тисячі нормо-годин або 0,002 процента, що дорівнює вивільненню 2,5 людей.

Одним з шляхів дальшого розвитку технічного прогресу є наукова організація праці і впровадження передового виробничого досвіду.

Для керівництва цією роботою, складанням тематичного плану і постійного контролю за його виконанням, у штаті всіх підприємств є посада інженера з НОП. В цілому проводиться значна робота. У 1981 і першій половині нинішнього року на підприємствах і в об'єднаннях Товариства впроваджено близько 500 заходів з НОП, що дало економічний ефект понад 350 тисяч карбованців і умовно вивільнило близько 200 чоловік. Ці питання успішно розв'язуються на Житомирському, Конотопському, Харківському № 2, Львівському швейному підприємстві «Силвет» та інших.

Однак, у Товаристві є підприємства, де питаннями наукової організації праці практично ніхто не займається. Це перш за все стосується Ужгородського № 1, Дрогобицького, Ровенського та інших підприємств. У 1981 році, наприклад, на Ужгородському УВП-1 із запланованих 11 заходів впроваджено всього 5, що не дали ніякого економічного ефекту. У першому півріччі нинішнього року нічого не впроваджено. Таке ж становище на Ровенському, Дрогобицькому та інших УВП, у штаті яких є інженери з наукової організації праці.

Могутнім фактором прискорення науково-технічного

прогресу, як відзначав у своїй доповіді на зборах партійно-господарського активу республіки 15 квітня 1982 року член Політбюро ЦК КПРС, перший секретар ЦК Компартії України тов. Щербинський В. В., яскравим вираженням органічного поєднання його досягнень з перевагами соціалізму є науково-технічна творчість мас. Вона стала помітною рисою соціалістичного способу життя, дієвою формою участі радянських людей в розвитку і управлінні виробництвом.

Певний внесок у вдосконалення технологічних процесів, підвищення якості продукції і зростання продуктивності праці зробили винахідники і раціоналізатори Товариства. За півтора року одинадцяті п'ятирічки на підприємствах і в об'єднаннях УТОГ впроваджено 550 раціоналізацій з економічним ефектом 500 тисяч карбованців.

У четвертому кварталі 1981 року було проведено інвентаризацію раціоналізацій в результаті якої виявлено, що 20 процентів, з прийнятих до використання, не впроваджено. Це викликає справедливі нарікання авторів, відбиває у них бажання продовжувати технічний пошук.

Далеко не всі можливості у цих питаннях використовують місцеві комітети профспілки, первинні організації Науково-технічних товариств і бюро Всесоюзного товариства раціоналізаторів і винахідників. На багатьох підприємствах не обладнано кутки раціоналізатора, немає тематик так званих вузьких місць виробництва, що не сприяє залученню мас до участі у науково-технічній творчості. Це є однією з основних причин невиконання завдань Центрального правління по кількісному впровадженню раціоналізацій і економічному ефекту від них. Це перш за все стосується Ужгородського № 1, Сумського, Запорізького, Лубенського та інших підприємств.

На закінчення доповіді тов. Шпак П. П. сказав:

— Дозвольте висловити впевненість у тому, що підприємства і об'єднання, організації Товариства докладуть максимум зусиль для дальшого впровадження у виробництво досягнень науково-технічного прогресу, успішно виконають планові завдання і соціалістичні зобов'язання 1982 року і одинадцяті п'ятирічки.

* * *

Першим в обговоренні доповіді виступив головний інженер Одеського виробничого об'єднання «Електрик» тов. Кучер В. Я. Він сказав:

— В об'єднанні впровадженню науково-технічного прогресу приділяють постійну увагу. Виконання накреслених заходів перебуває під неослабним контролем адміністрації і громадських організацій. Це дає добрі результати. Якщо за десяти п'ятирічку зростання продуктивності праці становило 3,6 процента, то за перший рік одинадцяті п'ятирічки — 6,8 процента.

Цього досягнуто за рахунок впровадження у виробництво досконалого обладнання і поліпшення технологічних процесів та організаційної роботи усіх служб об'єднання.

У прискоренні науково-технічного прогресу важливу роль покликане відіграти розширення зв'язків з проектними і науковими організаціями. Технічне співробітництво об'єднання «Електрик» з Воронежським заводом пластмас і Ризь-

ким електромеханічним заводом, Ставропольським науково-дослідним інститутом електродвигунів та СПКТБ УТОГ дозволило освоїти з'єднувач електричний триполюсний з контактом, що заземлює розетку. У липні минулого року цієї виробі атестовано на Знак якості. Економічний ефект, одержаний від його впровадження у виробництво, становить 173 тисячі карбованців.

На трибуні голова Житомирського об'єднання УТОГ тов. Тверська О. Д.

У своїй доповіді тов. Шпак П. П. відзначив величезний вплив науково-технічного прогресу на ефективність виробництва підприємств Товариства, сказала вона. Ми бачимо це на прикладі нашого підприємства.

Я добре пам'ятаю темні цехи, малоефективне, застаріле обладнання, велику кількість ручних операцій. Пам'ятаю, як іноді доводилося робити крейдування тканин у Червоному кутку, оскільки у розкрийному цеху не вистачало місця. Багато змінилося з того часу, проведено реконструкцію підприємства, що дало можливість збільшити виробничу площу підготовчої, закрийної та швейної ділянок, обладнати учнівський цех, затисними зробити кімнати прийому харчів на кожній ділянці. У цехах нині просторіше і світло, а найголовніше — люди працюють на новому, більш продуктивному обладнанні. Встановлено агрегатно-груповий потік, різко скоротилася кількість робітників, зайнятих на ручних операціях.

Все це, безумовно, позначається на збільшенні випуску продукції і зростанні продуктивності праці. Якщо в 1976 році план підприємства становив 3 мільйони 900 тисяч карбованців, то в 1982 році обсяг випуску продукції зріс до 5,5 мільйона карбованців з меншою кількістю робітників.

Підприємство систематично виконує і перевиконує планові завдання та соціалістичні зобов'язання, постійно знаходиться у першій трійці підприємств легкої промисловості Богунського району м. Житомира. За підсумками другого кварталу цього року колектив зайняв третє місце серед підприємств швейної галузі м. Житомира і друге місце у соціалістичному змаганні УВП УТОГ.

Цих успіхів досягнуто завдяки цілеспрямованій політико-виховній роботі адміністрації і громадських організацій підприємства, чіткій організації виробництва, роботі всього колективу.

Підвищилась персональна відповідальність інженерно-технічних працівників за своєчасне і якісне виконання плану з нової техніки, впровадження науково-технічного прогресу і передової технології у виробництво.

Багато уваги приділяється у колективі підприємства ошадливому витрачання матеріально-технічних ресурсів. За перше півріччя другого року п'ятирічки у виробництво впроваджено 9 одиниць нового обладнання при плані 8 одиниць за рік. Коefіцієнт змінності роботи обладнання становить 1,7.

Директор Київського дослідно-виробничого об'єднання «Контакт» тов. Меркату П. М. у своєму виступі зупинився на питаннях впровадження нестандартизованого обладнання. За 1981 рік, сказав він, об'єднанням виготовлено 28 різних видів верстатів, автоматів, установок, транспортів, механізованих складів, елеваторів,

що допомагають механізувати ручну і важку працю робітників. У нинішньому році таких верстатів і установок намічено виготовити і передати підприємствам близько 30 найменувань і понад 40 найменувань обладнання з малою механізацією та поліпшення умов праці.

У світлі рішень XXVI з'їзду КПРС і XXVI з'їзду Компартії України про посилення впливу науково-технічного прогресу перед об'єднанням «Контакт» стоїть завдання: провести дальшу організаційну роботу з тим, щоб довести випуск нестандартизованого обладнання до 90 тонн у рік. З цією метою проводиться будівництво навісу для монтажу і фарбування крупногабаритних механізмів, замінюється морально застаріле і непродуктивне металорізальне обладнання, впроваджується технологія зварювання в середовищі вуглекислого газу.

Далі промовець зупинився на питаннях, що потребують розв'язання в справі виготовлення нестандартизованого обладнання за розробками СПКТБ. В обговоренні доповіді виступили: головний інженер Ворошиловградського УВП тов. Царьов Г. М., генеральний директор Донецького виробничого об'єднання «Електромагніт» тов. Скрижиповський Є. В., директор Харківського УВП-1 Каталимов В. М., головний інженер Спеціального проектно-конструкторського технологічного бюро УТОГ тов. Лапінський Б. А., заступник директора Запорізького УВП з виховної роботи тов. Дюков В. М., директор Єнакіївського УВП тов. Колосов В. І.

З метою посилення впливу досягнень науки і техніки на підвищення ефективності і якості роботи всіх ланок виробництва, пленум Центрального правління УТОГ постановив: зобов'язати президію Центрального правління, голів обласних відділів, директорів підприємств і об'єднань Товариства у своїй практичній роботі по виконанню завдань, поставлених XXVI з'їздом КПРС, XXVI з'їздом Компартії України і листопадовим (1981 р.) Пленумом ЦК КПРС, зосередити зусилля на найбільш важливих напрямках науково-технічного прогресу, що забезпечують значне підвищення технічного рівня і модернізацію виробництва, корінне підвищення якості продукції, зниження її собівартості, підвищення рівня механізації і автоматизації виробничих процесів, ошадливе витрачання всіх видів ресурсів.

Пленум ЦП УТОГ постановив переглянути наявні плани і заходи з питань технічного прогресу і розробити на наступні роки одинадцяті п'ятирічки комплексний план науково-технічного прогресу, підвищення ефективності виробництва і соціально-економічного розвитку колективу, передбачивши внесення заходів з метою поліпшення якості продукції і підвищення ефективності виробництва, організації розробки і впровадження нової продукції у виробництво, вдосконалення технології, модернізації обладнання, метрологічне забезпечення виробництва, застосування прогресивних методів контролю якості продукції, заходів з раціонального використання основних фондів та матеріальних, енергетичних і трудових ресурсів.

Ті, що йдуть попереду

За підсумками соціалістичного змагання 1981 року колектив старшого майстра Ворошиловградського УВП М. Л. Веселова визначився як один із кращих у Товаристві. В день, коли ми зустрілися з Миколою Леонідовичем, товариші по роботі гаряче вітали складальників ще з однією трудовою перемогою: присудженням першого місця у соціалістичному змаганні серед виробничих дільниць підприємства у другому кварталі нинішнього року.

Складальна дільниця цеху низьковольтної апаратури по праву заслуговує похвали. Тут «народжуються» такі вироби, як реле РПУ-0, електромагніти МТ-2-6, удостоєні державного Знака якості. Цього року тут приступили до серійного виробництва нових моделей електромагнітів ЕМЛ-1203, які за технічними даними значно кращі за своїх попередників. Всі електромагніти з успіхом застосовуються у гідро- і пневморозподільвачах ковальсько-пресового і металорізального обладнання, а також у сільськогосподарському машинобудуванні.

Колектив бригади складальників нової продукції був завчасно підготовлений до її освоєння. Під керівництвом технолога Валентини

Володимирівни Горобцової та майстра Олександри Павлівни Лицєвої було організовано виробничо-технічне навчання з робітниками, багато уваги вони приділили і практичному показу виконання всіх операцій. На допомогу молоді прийшли більш досвідчені спеціалісти-наставники: С. З. Рабер, Ф. А. Криворучек, В. М. Черній, В. К. Сарана, В. О. Дятлов та інші. Тепер багато юнаків та дівчат не поступаються майстерністю своїм старшим товаришам. Особливо старанно працюють Тимофій Гирман, Віталій Бровка, Галина Ордина та інші.

Третю частину колективу становить у нас молоді, — розповідає М. Л. Веселов. — Найближчими днями ми чекаємо поповнення: на дільницю повинні прийти декілька чоловіків із підшефної спецшколи-інтернату.

Кожна із трьох бригад, що входять до складу дільниці, працює за методом єдиного бригадного наряду із застосуванням коефіцієнту трудової участі. Нова форма організації праці згуртувала колектив. Виконання денного завдання бригадою стало законом для кожного. Підсумок очевидний: дільниця з місяця в місяць добирається виконан-

ня своїх соціалістичних зобов'язань, йде в авангарді передовиків. У соціалістичному змаганні на честь 60-річчя утворення СРСР колектив старшого майстра М. Л. Веселова в 36 трудових вахтах неодноразово завоював призові місця.

Успіхи, звичайно, законні. У них вкладена праця і робітників, і керівника колективу. 18 трудівникам надано право здавати продукцію з особистим клеймом. Два чоловіки в цьому році опанували суміжну професію свердловальника. Тепер, при необхідності, не треба витрачати дорогоцінний час і йти на механічну дільницю: свердловальну операцію виконують Валентина Черній або Євдокія Кисельова. Майже всі робітники досконало оволоділи трьома і більше операціями, і в будь-який час можуть замінити один одного.

Не стоять осторонь і раціоналізатори дільниці. Вже в першому півріччі подано дві пропозиції, одна з яких впроваджена у виробництво. Старший майстер дільниці М. Л. Веселов і технолог В. В. Горобцова знайшли спосіб використання відходів, що утворюються при виготовленні пакувальної коробки, для вирізування картонних прокладок до електромагнітів МТ. У ста-

дії впровадження ще одне новаторство: це розширення технічних можливостей контролю — випробування їх стендів на складальній дільниці.

Велика роль в організації праці належить і раді бригади. Вона щотижня підбиває підсумки роботи, визначає переможців, вказує тим робітникам, з вини яких гальмувалась робота на дільниці, хто порушував технологічну дисципліну. Все це, відповідно, позначається на їхніх заробітках.

Адміністрація, громадські організації багато уваги приділяють нашому колективу, — розповідає Микола Леонідович. — Створено всі умови для успішної роботи. Люди постійно відчують про себе турботу: для них збудовано санітарно-побутовий корпус, силами наших трудівників оформлено зелений куточок. Все неначе добре, але до цих пір ще не розв'язано питання опалення на нашій дільниці. Зимою виконувати складальні операції практично неможливо.

Великі і відповідальні завдання стоять перед колективом: він бореться за присвоєння йому почесного звання «Дільниця комуністичної праці», а разом з трудівниками УВП — за присвоєння новому виробу ЕМЛ-1203 державного Знака якості.

П. АНДРІЄНКО.

Про події, що відбуваються у житті комсомолії нашої Батьківщини і молодіжних організацій за рубежом, цікаво розповідає трудівникам Херсонського учбово-виробничого підприємства секретар первинної комсомольської організації Валентина Литвинова (на знімку друга ліворуч). Добрим помічником Валі у цій справі стала газета «Комсомольська правда».

Фото П. МІНЬКА.

РУКИ РОБОТЯЩІ

Останнім часом все більше уваги приділяється дальшому розвитку і вдосконаленню сфери побуту. Держава постійно дбає про те, щоб сфера обслуговування якомога краще задовольняла зростаючі потреби народу.

Приємно усвідомлювати, що в цю важливу справу роблять свій посильний внесок і нечуючі трудівники. Зокрема, хочеться сказати кілька добрих слів на адресу глухих працівників сфери побуту м. Запоріжжя.

...Білий кіоск шевця розташований в центрі Космічного мікрорайону, забудованого багатоповерховим житлом. Не дивно, що клієнтів у нечуючого майстра Олександра Павловича Шнейдера вистає.

— Відмінний швець, ремонтує взуття швидко, а голівне — якісно, — кажуть про нього замовники.

А в іншому районі міста всім добре відомий кіоск

годинникаря, члена УТОГ Сергія Івановича Четвертного. І хоча він давно вже на пенсії, але улюблену справу не лишає. Майстер отримує тільки найкращі відгуки про свою роботу.

В ідальні заводу феросплавів добре працює член нашого Товариства Валентина Кудрявцева. Скрізь встигає вона: вчасно прибере, швидко помие посуд, красиво накріє стіл. Завдяки її умілим і роботящим рукам у ідальні затишно і чисто.

Тож нехай нечуючі сміливіше йдуть працювати у сферу побутового обслуговування. Тут їх завжди зустрінуть радо, бо знають, що працюють глухі із задоволенням, сумлінно. А ті з них, що вже трудяться у сфері побуту, можуть задоволено пишатися своєю професією.

С. МОРДУШЕНКО.
м. Запоріжжя.

ОБЛАСНА ЕСТАФЕТА

На Ворошиловградщині проводиться обласна естафета, присвячена 60-річчю утворення СРСР, в якій беруть участь усі культзаклади. Відкриваючи її, голова обласного відділу УТОГ Т. А. Пилякіна прочитала доповідь «Обласна естафета, присвячена 60-річчю утворення СРСР і 50-річчю заснування Українського товариства глухих», ознайомила з графіком проведення естафети. Під звуки маршу на сцену обласного Будинку культури, де відбулося відкриття, передовики виробництва і учасники художньої самодіяльності Н. М. Кобзарєва, В. В. Ахмедов, В. А. Попова внесли факел і книгу літопису. Голова обласного відділу вручила їх директору Ворошиловградського будинку культури І. Ф. Реутову.

Від імені ради Будинку культури виступила художній керівник В. Д. Волченкова і розповіла про прове-

дену роботу за 1981 рік, про плани на майбутнє.

Після урочистої частини відкриття естафети відбувся міський огляд художньої самодіяльності.

Потім маршрут естафети проліг у Ровеньки. Завідувач клубом А. І. Наумкіна зустріла членів обласного штабу Т. А. Пилякіну, інструктора обласного відділу О. Ф. Пашенку, художнього керівника Ворошиловградського будинку культури В. Я. Волченкову, хлібом-сіллю і квітами. Тут активісти культзакладу і передовики виробництва зачитали рапорт, присвячений ювілею Країни Рад, урочисто прийняли факел і книгу літопису.

Відтак обласний штаб побував у Красному Лучі, а у середині серпня буде у Стахановському будинку культури. Завершиться естафета у травні 1983 року.

Н. СЕЛЮТІНА,
О. ПАЩЕНКО.

КРАЩА ЗА ПРОФЕСІЄЮ

Закінчивши Куземівську восьмирічну школу, що в Сватівському районі, Світлана Круць вступила на навчання в училище перукаря.

Наставницею в неї була досвідчений фахівець Н. М. Бондар. А згодом дівчина поїхала у Ворошиловград на курси.

Ще через два роки вона одержала з відзнакою диплом майстра-перукаря.

У Сватівському будинку побуту її визначили

жіночим майстром. Вправні руки С. В. Круць роблять зачіски, щоб вони були до смаку і дівчатам і жінкам будь-якого віку.

Завідувач будинком побуту А. М. Сайко характеризує комсомолку як трудівницю старанну, досвідчену майстриню.

Нещодавно на обласному огляді майстрів-перукарів С. В. Круць виборола четверте місце.

В. КОНОНОВА.

У СЛЮСАРЯ-складальника штампвальної дільниці Гродненського УВП А. А. Александровича багато нагород і почесних звань: кавалер ордена «Знак Пошани», «Ударник комуністичної праці», «Кращий за професією», наставник молоді. Він завжди серед перших у соціалістичному змаганні, щиро ділиться виробничим досвідом, допомагає іншим піднянутись до рівня передовиків.

— У нашій бригаді будь-як працювати не можна, — пояснює він жєстам, — адже ми трудимось за єдиним нарядом, завоювали славу кращої бригади учбово-виробничого підприємства Біл-ТОГ. У нас давно немає таких, що не виконують норм виробітку, немає порушення трудової дисципліни. Бригада випускає всю продукцію з державним Знаком якості.

Трапилась нагода побувати на штампвальній дільниці у той день, коли робітники брали підвищені соціалістичні зобов'язання на честь 60-річчя утворення СРСР. Кожен пункт трудового суперництва вони обговорювали з особливою відповідальністю і зацікавленістю. Змінний майстер І. Фукельман, бригадир слюсарів-складальників А. Каренко і інші товариші, що виступали на зборах, говорили про резерви підвищення продуктивності праці, називали шляхи поліпшення якості виготовлюваної продукції.

— Давайте зробимо так, щоб кожен наш трудовий тиждень став ударним! — закликав тоді товаришів по роботі Александрович. Всі

члени передової бригади підтримали цю пропозицію.

Соціалістичне змагання у колективі відтоді розгорнулось з новою силою. Вже тепер відчутні його результати: кожен слюсар-складальник виконує денні норми на 110—120 процентів. А у Антона Антоновича і Лева Гука, що з ним змагається, ці показники ще вищі: 120—130 процентів. Якість виготовлюваної продукції завжди висока.

У ДРУЗІВ ПО ЗМАГАННЮ ПОСТІЙНО У ПОШУКУ

За те, що при підбитті підсумків змагання у Александровича показники дещо вищі, Лево Гук спокійний.

— У Александровича більше досвіду, — говорить він. — Прийде час і я буду серед переможців.

— Змагаючись тим і цінне, що спонукає кожного виробничника працювати краще, досягати більшого, — коментує хід трудового суперництва слюсарів-складальників старший майстер дільниці Л. В. Хацук, і тут же називає імена кращих виробничників: В. Папенюка, Д. Яцука, М. Савчука і інших слюсарів-складальників, котрі, змагаючись, зуміли оволодіти трьома-чотирма суміжними спеціальностями, завжди готові замінити на робочому місці товариша.

— Що стосується Александровича, — продовжує Л. В. Хацук, — то він може

виконувати вісім виробничих операцій: різьбу кілець штока, складання вузлів вентилів, свердлування, регулювання, вставлення прокладок, пневматичне загвинчування гайок. Йому притаманний неспокій, завжди він щось удосконалює, поліпшує, щоб полегшити не тільки свою працю, а й товаришів по роботі. Наприклад, операція закручування гайок при складанні виробу завжди у нас виконувалась

вручну, на що витрачалось дуже багато часу. «А чи не можна пристосувати пневмомістолет?» — задумався новатор. Взявся за креслення, розрахунки і прийшов до висновку, що головку пневмомістолета варто робити не стандартною, а регульованою, що запобігатиме вібрації при закручуванні гайок.

Випробування пневматичного містолета Александровича прийшли успішно. На трудомісткій операції було застосовано напівавтомат, що принесло значний економічний ефект.

Так, постійна невдоволеність досягнутим у самому характері Антона Александровича, а ставлення його до молодих робітників справді батьківське.

Привели якось до Антона Антоновича молодого хлопчину — Антона Лешевича. Вразливий, впертий підлі-

ток виявився важким учнем. Але на той час у Александровича уже нагромадився досвід роботи з молодими. Він знав, що суворість, вимогливість, зрозумілі одним, нерідко викликають почуття протесту у інших. Мало навчити новачка слюсарній справі, необхідно також виховати в ньому справжню робочу людину. А це найскладніше завдання.

Антон Лешевича Александрович вирішив ввести у професію поволи, пробуджуючи у ньому зацікавленість до справи, творчу жилку. Подивився якось на Антона, що байдужо стояв осторонь, узяв заготовку, затиснув її у лещата і взявся знімати задирки. Деталь після цього вийшла красивою, але наставник зробив вигляд, що незадоволений, відклав її у бік.

— Може, порадиш, як краще довести деталь? — попросив свого учня.

І, як кажуть, клонуло. Іншим разом Александрович похвалив новачка у присутності змінного майстра. Так поступово під впливом мудрих дій наставника хлопець переродився. Тепер працює самостійно, наслідуючи у всьому свого старшого товариша.

Трудове суперництво на честь 60-річчя утворення СРСР у передовій бригаді набуває широкого розмаху. І попереду — правофланговий соціалістичний змагання, відмінний слюсар-складальник Антон Антонович Александрович.

І. ТИТОВ.

м. Гродно.

На Кременчуцькому автозаводі, що на Полтавщині, 23 роки працює інструктором-перекладачем Тамара Леоніівна Бараненко. Шанують і поважають її нечуючі. У роботі вона опирається на активістів, серед яких ударник комуністичної праці, слюсар-інструментальник Богдан Володимирович Кузько, котрий трудиться на заводі уже 15 років.

Фото І. ПОСПИЕНКА.

ЗУСТРІЧ З КІНОМИТЦЯМИ

На Буковині проходять зйомки широкоформатного художнього фільму «Балада про доблесного лицаря Айвенго» за мотивами твору класика англійської літератури Вальтера Скотта. Над створенням кінострічки працює група акторів кіностудії «Мосфільм». Користуючись нагодою, дирекція Чернівецького будинку культури глухих організувала зустріч митців з членами нашого Товариства.

До нас завітали популярні актори театру й кіно Леонід Миколайович Кулагін та Борис Петрович Хімічев. Вони розповіли про свою творчість у московських театрах, про те, як

прийшли на кіностудію. Актори зупинилися на роботі колективу над новою кінострічкою та відповіли на запитання слухачів.

Історія, показана в майбутній кінокартині, відбувається у XII—XIII століттях в Шотландії, коли Англією правив король Річард, прозваний Левове Серце. На той час в країні було багато протиріч класового і національного характеру. У фільмі конфлікт зводиться до боротьби феодалів, заінтересованих у збереженні політичної роздробленості країни, проти королівської влади, яка представляє собою ідею єдиної централізованої держави.

Кінематографісти обрали

для зйомок Буковину тому, що місцевість тут, особливо в Глибоцькому районі схожа з місцевістю Англії.

Роль Айвенго виконує актор Ризького театру імені Яна Райніса Петеріс Гаудінш, в інших ролях Борис Хмельницький, Леонід Кулагін, Борис Хімічев, Тамара Акулова. Режисер фільму Сергій Тарасов. Зйомки будуть продовжені в Хотині, Кам'янець-Подільському біля знаменитих фортець.

На екран кінострічка вийде у 1983 році. Це буде, безумовно, цікава і захоплююча картина, адже цей твір Вальтера Скота екранізується у нашій країні вперше.

На закінчення зустрічі слухачі щиро дякували акторам, вручили їм пам'ятні сувеніри і квіти.

Г. ВЛАСОВ.

САД — ПРАЦІ ПОМІЧНИК

Комплексна програма естетичного перетворення виробництва здійснюється на Ворошиловградському заводі імені Жовтневої революції «Об'єднання «Ворошиловградтепловоз». Основою для неї став розділ дисертації генерального директора підприємства І. М. Сухова, присвячений технічній естетиці та її ролі в підвищенні продуктивності праці.

Своєрідним центром заводу стала оточена каштанами і квітучими газонами головна площа, на якій встановлено барельєф В. І. Леніна. В дні торжеств тут збираються всі трудівники підприємства. Її створення — лише один з пунктів широкої дизайн-програми, яка торкнулась уже всіх ділянок виробництва.

Боротьба за красу тепер невіддільна від виробничої діяльності кожного робітничого колективу. Трудівники ливарно-термічного, тепловозовоскладального № 1, ковальсько-пресового цехів

першими упорядкували свої території і робочі місця й виступили з ініціативою: «Перетворимо об'єднання в підприємство високої культури і естетики виробництва». Цей почин підтримали всі тепловозобудівники.

Нині територія заводу нагадує великий парк з монументальними композиціями, які освітують революційні, бойові і трудові традиції тепловозобудівників. Тут цвіте близько десяти тисяч троянд, створено квітники і газони. Тільки в минулому році було висаджено близько тисячі каштанів та берез, облагороджено береги і мости річки Лугани, що омиває завод.

Загальний ансамбль прикрашають твори малих архітектурних форм — альтанки, павільйони, тіннові навіси, перголи, фонтани та басейни. Є й живі куточки. Так само продумано оформлені всі цехи, кожне робоче місце, громадські й побутові

приміщення, обладнання, комунікації і навіть транспортні засоби. Фасади будинків, башти, крани, верстати, мости пофарбовано в кольори згідно з розробленими тут естетичними палітрами.

Усю цю роботу координує рада по культурі виробництва і технічній естетиці на чолі з генеральним директором. Кожної п'ятниці загальнозаводські комісії заставляють «естетичну» оцінку цехам, прилеглий до них території і повідомляють комітет профспілки. Ця оцінка враховується при підбитті підсумків соціалістичного змагання.

Підвищення культури виробництва і впровадження промислової естетики сприяло поглибленню настрів людей, психологічному клімату колективу, сприяє досягненню кращих результатів у праці.

Л. ТКАЧЕНКО.

ВІДПОЧИВАЮТЬ КОЛЕКТИВНО

Протягом багатьох років між колективом Полтавського УВП-1 і Кротенківським будинком відпочинку успішно діє договір, яким передбачено систематичні виїзди трудівників у вихідні дні на лоно природи.

Оздоровчий заклад забезпечив бажаючих відпо-

чити автобусом, що доставляє виробничників в обидва кінці. Масові виїзди у складі 25—30 чоловік давно вже знайшли своїх постійних прихильників. Вони тричі на день одержують висококалорійне харчування, ходять до лісу, на річку, беруть участь у розважальних іграх тощо.

Добру організацію відпочинку трудящих у вихідні дні забезпечив місцевий комітет підприємства на чолі з Н. Солодовник.

Л. ВАЛЕНТИНОВА.
Полтавська область.

Великою популярністю у колективі трудівників Миколаївського учбово-виробничого підприємства користується гра в шахи. Ентузіастів цього захоплюючого виду спорту у вільний від роботи час залюбки беруть участь у баталіях за шахівницями.

На знімку: молоді робітники Олександр Вікторович Серов та Сергій Валерійович Клітнік грають у шахи під час обідньої перерви.

Фото Й. МІНЬКА.

ПРОТИ ХВОРОБ — ФІЗКУЛЬТУРА

Ходінню всякий вік підвладний, вважають спеціалісти Київського НДІ медичних проблем фізичної культури, пропонуючи цей найпростіший вид фізичних занять для людей різних вікових категорій. А втім, для більшості своїх пацієнтів тут настійно рекомендують і значно більші навантаження, як дійові ліки проти хвороб, втоми і старіння.

В такому твердженні — ні найменшого перебільшення. Підраховано, що за останнє століття частка м'язових зусиль у діяльності людини скоротилася з 94 до одного (!) процента. В медицині з'явився навіть спеціальний термін, який означає явище, викликане малорухомим способом життя, — гіподинамія. Заповнити нестачу фізичної активності і допомагає ходіння, біг, туризм, захоплення спортом.

В інституті за допомогою комплексів лікувальних вправ повернули працездатність, хороший настрій сот-

ням справді хворих людей. І, мабуть, неможливо підрахувати, скільки ще допомогли їх поради і рекомендації, опубліковані в різних спеціальних виданнях.

І все-таки на думку спеціалістів, це навряд чи можна вважати великим досягненням. Справжнього успіху буде досягнуто лише тоді, коли науково продумана фізкультура стане надбанням більшості. Над розробленням лікувальних комплексів, рекомендацій, їх поширенням і працює спеціальний центр, створений в інституті.

Вчені розробляють також всілякі тренажери — прості, дешеві, доступні кожному сім'ї. Спільно з інженерами спеціалісти інституту створюють зручні пристрої-імитації, які дають можливість займатися бігом, їздою на велосипеді та іншими видами «спорту», не виходячи з квартири.

Але, фізичне навантаження для хворих, як і всякі «ліки», потребує певного до-

зування. У кожному конкретному випадку підхід повинен бути суто індивідуальним. Отже, необхідні методи і засоби, які дали б можливість швидко і точно визначити стан і можливість організму. Для цього тут розроблено ряд пристроїв і програм.

Одна з них — «Контрекс-3». Система включає 12 показників, зокрема вік, масу тіла, артеріальний тиск, пульс, витривалість тощо. Кожен показник оцінюється балами. Після їх підсумування лікарі нескладно зробили висновок і запропонували пацієнту відповідний режим навантаження.

Такі програми і рекомендації, розроблені за результатами досліджень, просто необхідні медикам, тренерам, спортсменам. Широке їх застосування дасть можливість зробити науково обгрунтовану фізкультуру справді масовою, зберегти здоров'я і продовжити активне довголіття мільйонам людей.

А. ЧИРВА.

ОЩАДНІ КАСИ ПРОПОНУЮТЬ

ДО ВАШИХ ПОСЛУГ, ТРУДІВНИКИ

Як відомо, кожна сім'я щомісяця повинна відвідувати ощадну касу з тим, щоб сплатити гроші за квартиру, комунальні послуги, телефон, за утримання дітей у дошкільних закладах та за інші послуги. За дорученням вкладників ощадні каси здійснюють безготівкові розрахунки з підприємствами, установами й організаціями з будь-яких видів платежів.

Безготівкові розрахунки проводяться ощадкасами як в одноразовому порядку, так і протягом певного часу — до відміни доручення. Це доручення про безготівкові розрахунки вкладник може дати ощадкасі особисто, або ж через пошту. Бланки, потрібні для оформлення таких доручень, мож-

на отримати в будь-якій ощадкасі.

При відвідуванні каси вкладником усі перераховані з його рахунку суми будуть записані в ощадну книжку. Безготівкові розрахунки через ощадну касу — це найбільш зручна для населення форма платежів. Вона заощаджує особистий час трудівників.

ЗРУЧНИЙ СПОСІБ ЗБЕРІГАННЯ ГРОШЕЙ

Щороку мільйони радянських громадян здійснюють екскурсії чи подорожі по країні, або виїжджають у відрядження. Зручною формою зберігання грошей у дорозі є акредитиви ощадкас будь-якого міста чи району країни. Акредитив є іменним документом.

Ощадні каси видають акредитиви на будь-яку суму до 3000 карбованців і на

300 карбованців. По акредитиву до 3000 карбованців гроші виплачують на всю суму. Якщо власник такого акредитиву захоче отримати тільки частину грошей, то на залишену суму може бути виданий новий акредитив. По акредитиву на 300 карбованців можна отримати всю суму відразу або частинами по 100 карбованців.

Оплата акредитиву проводиться ощадними касами з першого подання власником паспорта чи іншого документа, який замінює його, протягом чотирьох місяців з дня видачі акредитиву. Користуйтеся послугами ощадних кас.

З. МАЦОКІНА,
ст. інспектор Центральної
ощадної каси
Московського району
м. Києва.

Редактор
П. БУЛАТОВ.

ЦІКАВО ЗНАТИ

Фундук — це окультурений сорт звичайної ліщини. Ця рослина однодомна, росте великим кущем, має просте, чергове зубчастопильчасте листя, що містить до 350 міліграм вітаміну С. Квітки дрібні, запилюється вітром. Чоловічі — зібрані в довгі суцвіття, а жіночі — в лускаті бруньки.

Плід однонасінний горіх, оточений лусковидною оболонкою-пелюсткою. Ядро його містить до 71 процента олії, 18 процентів білків, 8 процентів вуглеводів, вітамінів групи В, Е, та солі заліза. Споживають його свіжим, сушеним, підсмаженим, використовують у кондитерській і кулінарній справі при виготовленні тортів, кремів, різних начинок, добувають олію. Розтиранням ядра з водою одержують «молоко» і «вершки» — легкозасвоюваний дієтичний поживний продукт.

Шляхом відбору почали створювати нові сорти фундука, який швидко досягає. Над цим питанням працює Український науководослідний інститут лісового господарства та лісомеліорації. Для умов степу і правобережного лісостепу виведено такі сорти: Україна-50, Перемога-74, а для південних районів — Баден, Фурфулак та Керасун.

ФУНДУК — ЛІЩИНА ЗВИЧАЙНА

Нещодавно організовано росадницький радгосп «Лозовський» (станція Лозова Харківської області), де вирощують різні сорти скороплодного горіха-фундука селекції старшого наукового співробітника Ф. А. Павленка. Більшість сортів витримує зниження температури до — 28 градусів.

Промислові насадження фундука лають врожай горіхів по 20—50 центнерів з гектара. Їх вирощують в Азербайджані і Грузії (по 2 мільйони кущів), а також Краснодарському краї і Криму. Умови для вирощування фундука сприятливі на Україні, Молдавії, Північному Кавказі і Середній Азії.

Розмножується фундук насінням, поділом кущів, кореневими висадками та щепленням. Кращі результати дає вегетативне розмноження. При цьому горіх розвивається швидко і рано плодоносить. Цвіте рослина рано — в лютому—березні до розпускання листя. Плоди вирізають в серпні — вересні.

Для кращого запилення слід висаджувати не менше 3—4 сортів. Догляд полягає у підтриманні ґрунту в паровому стані, внесенні добрив та регулярному прорід-

жуванні. Збирають врожай при повній зрілості, плоди просушують на сонці.

М. ПРИХОДЬКО,
кандидат
біологічних наук.

Два брати.
Фотоюд В. ПАВЛЕНКА.